·ſ·de regu.iuris.is qui tacet.⁊.ff.e.l.qui tacet.Sol.licꝫ non ex ᷣbis:tū ex mente iudicaṫ hereticus.de here.c.j. xxiiij.q.iij.hereſis. ⁊.ca.hereticus.⁊ deus audit in corde:vt.xvij.q.j·§·ſi ergo. ⁊ cor interrogat.xiij. q.v.ſi.quid.⁊.xv.q.vj.c.j.

ſupflua ⁊ inutilis eſſet.ſed in ſingularib⁹ ſecus:q2 lꝫ lex nō habeat locū bonoñ.habebit locum mutine padue et locis alijs. i Cū ſint.ratio rōnis. k Facti.Non eni reuocat q̄ ignorat:ignorat autē q̄ ſunt facti: ⁊ puto ꝑ hāc lr̄am terminatā q̄ſtionē illā q̄ q̄riṫ: an noua cōſtitutio reuocet ſtatutū epiſcopi cōtrariū q̄ ſolū cauebatur ius cōe. pone in terminis decre. de eta.⁊ q̄ li.p̄terea. q̄ q̄ʒtū ad p̄ſentationes patronaꝫ eſt hodie reuocata per decre.ſ. d inſti.c.ij. Nunq̄d ſublatum eſt ſtatutuꝫ epi q̄ illō ſimpliciter cauebatur: qō dicit decre.p̄terea.Eodē modo pōt poni exemplū de decre.ſ.de ꝯceſ. p̄ben.

Licet. Diuiſio Diuidiṫ: q2 duo facit. Primo ſimilitudinem improbat rationē reddens ⁊ caſum ſoluit:duas modificationes ponēs. Secūda ibi: Ipſis Jo.an.

a Romanus. Vocanṫ interdū epi maximi pōtifices.xxj.diſt.cleros.ſolus ᷣo papa ſūmus vel romanus pontifex appellaṫ : vt hic xxiij.diſt. in noīe

et non tanq̄ ex vno ꝓcedat. De conſtitutionibus. Bonifacius. viij. Noua conſtitutio principis tollit primā contrariam q̄uis id non exprimat. Speciales ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta rationabilia nō tollit:niſi id exprimat. Joh.an.

a b Licet roma. ca. I pon. qui iura omnia in ſcrinio pectoris ſui cenſetur c habere: ꝯſtitutionē cōdendo d poſteriorē p̄orē (q̄uis de ipſa e mentionem non faciat) reuo f g re noſcatur. quia tamen loco h rum et perſonarū ſingulariū i conſuetudines et ſtatuta (cū k ſint facti et in facto ꝯſiſtant) l poteſt probabiliter ignorare. m n Ipſis (dū tñ ſint rationabilia) per conſtitutionem a ſe o nouiter editam: niſi expreſſe caueatur in ipſa non intelligi p tur ī aliquo derogare. Idē Duo ſunt dicta. Primum ꝙ

Additio ·ſ·ti.pxi.ſi gratioſe.de ſen.excō.ſi ſūmus.in.cle.(De diuerſis ipius noiatiōibus tractat hic arch. Jo.an.)

b Jura. Nō ex hac lr̄a rōnem quare aliud in iurib⁹ aliud in reſcriptis:vt primū ius tollaṫ ꝑ ſcōm ꝯtrariū. ſed nō primū reſcriptū ꝑ ſcōm:niſi de illo fiat mētio.ſ. de reſcrip.ceterū. c Habere.C.de teſta.l.oium.ꝯtra xxiij.di.preterea.⁊.xxx.q.iiij.qō aūt. vbi nō recoluit vrbanus ei⁹ qō p̄deceſſor leo ꝓhibuerat. Sol.vt in predicto.c.p̄terea notaṫ. d Priorē. Poſteriori directe contrariā. e Reuocare.De cōſe.di.j.c.vaſa.de cog.ſpi. c.j.ff.de leg.l. nō eſt nouū.in legib⁹ q̄ ꝯtrijs ſtam⁹ vltie. idē in teſtamētis.xiij.q.ij.vlti.volūtas.de cele.miſ.cum marthe.ff.de leg.j.ſi mihi.rō eſt vtrobiqꝫ. q2 vtrūqꝫ pēdet ex volūtate vni⁹ tm̄.in his aūt q̄ pendet ex volūtate duoꝝ.dic vt dixi.ſ.de reg.iu. qui p̄or.⁊ qō de teſtamēto dixi.ſ.ꝙ vltimo ſtam⁹:itelligas etiā ſi in ip̄o de p̄mo nō fiat mētio. fallit ī duobꝯ caſibꝯ.ſ.ſi p̄mū teſtamētū factū ſit inṫ libros.C.de teſta. auc.ħ inter liberos.⁊ cū ipē teſtator legē teſtādi ſibi dixit ſic:ſi fecero aliud teſtm̄ non valeat: q2 tūc ſcōm faciēdo oportet ꝙ faciat mentionē p̄mi.ff.de lega.iij.l.ſi q̄s in p̄n. Jo.an. f Noſcatur. eſt ꝯ.ſ.de reſcrip.nōnulli.de eta.⁊ q̄li.cā tc.ſ.de capel. mo.ex pte.ſ.de exceſ.p̄la.c.vno.⁊.xxv.q.ij.reſcripta.⁊.l. oēs q̄ eſt. C.ſi ꝯ ius vel vti.pu.l.vl.⁊ ibi de ħ.dic p̄dicta iura nō eē ꝯtria.illa eni de reſcrip.datis ꝯ legē loquunṫ: q̄ nō valēt niſi in ip̄is fiat mētio de lege:et maxie cū ibi cadit error facti: vt in.c.nōnulli.hic de ſcōa lege loq̄ṫ q̄ primā tollit directe ꝯtriā:lꝫ de illa nō faciat mentionē: ⁊ potuit eſſe rō:q2 maturius ⁊ deliberati⁹ fit legis ꝓmulgatio q̄ʒ reſcripti ꝯceſſio.ad ħ.ſ.in ꝓemio hui⁹ libri ad fi.in reſcripto etiā dicim⁹ ꝙ ſi ꝯſtaret de certa ſcia p̄ncipis valeret reſcriptū ꝯ ius elicitū : vt in ꝯtrijs notatur. ſed prima facie p̄ſumiṫ ꝑ importunitatē obtentū:vñ expectari ſolet ſcōa iuſſio:in auc. vt nulli iudi·§·⁊ hec ᷣo iubemus.col.iij.in auc.de iudi·§· oēs aūt.col.vj.⁊ ſi reſcriptū ꝯcedit aliq̄d ꝯ ius:iā in eo mutat nomē reſcp̄ti. ⁊ dicēdū eſt priuilegiū.iij.di.p̄uilegia.de ver.ſig.abbate.itē ꝯtra:q2 antiquiori iuri ſtandū eſt.xxxiiij.q.ij.hoc ip̄m.⁊.l.dño ſancto in fi.dic vt ibi in glo.penul.

Nota g Quia.Diuerſitatis ratio. h Singulariū.Nō q2 ꝑ ħ ptꝫ ꝙ generalē ꝯſuetudinē bñ tollit noua ꝯſtitutio principis ⁊ merito : q2 illius legis ꝓmulgatio alias

accedens.ad decre.eo.titu.c.ij.⁊ de decre.de cenſi.romana.⁊.c.exigit.ad decre.eo.ti.felicis.diaco. autē ꝙ ſicut ſublatū eſt ius cōe.ita ⁊ ſtatutum quod ſimpliciter ꝯtinebat ius cōmune:cum illud non ſit facti: nec conſiſtat in facto: imo ſit iuris ⁊ ꝯſiſtat in iure:⁊ facit qō notāt Inno. Hoſti.⁊ moderni.ſ.de reſcp̄.c.j.vbi no.ꝙ de reſcripto vel priuilegio qō ſimpliciter continet ius cōe in ſcōo p̄uilegio vel reſcp̄to nō eſt neceſſe fieri mētionē:⁊ ſi ꝯtriū dicerem⁹ iā epi poſſent tollere p̄tātem ſūmo pōtifici tollēdi iura in dioc.ſuis ſtatuēdo ſimpliciṫ q̄ iure caueṅ. Itē ꝓbo id euidētiſſima rōne. iſta decre.eq̄parat iſta duo:ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta ſingularia:ſed iā ſeq̄reṫ ꝙ oīm iuriū correctio vel mutatio eſſet inutilis.dicā eni ꝙ lꝫ reuocatū ſit ius cōe:tñ ꝯſuetudo p̄ſcripta q̄ ſeruatū fuit ius cōe reuocata nō ſit eadē rōne qua id dicim⁹ de ſtatuto:⁊ id eſſet abſurdū. Itē nō poſſum⁹ dicere ꝙ ſtatuta ꝯtinētia ius cōe ſint ſingulariū pſonarū:qō req̄rit hec decre. Itē ſi papa tollit ſuā cōſtitutionē qō eſt plus:multofortı⁹ ꝯſtitutionē iferioris idē dicēdū qō eſt min⁹:ad ħ optime facit de fi.iſtru.paſtoralis. vbi diciṫ ꝙ ſi decre.extrauagans cōſonat iuri cōi:iudicari debet ſꝫm ip̄aꝫ:q2 ius eſt. Idē igiṫ dicā ī locali ſtatuto:ꝙ ſi ꝯtinet ius cōe ſublato iure tolliṫ ſtatutū:quod ius cōe eſt. Si igiṫ ꝯſuetudo ⁊ ſtatutū ſingularia ſint: ⁊ cōſiſtāt in facto et ſint rōnabilia:nec exp̄ſſe reuocēṫ: eis nō derogaṫ ꝑ ꝯſtitutionē nouiter editā:al's ſec⁹.h.d. decre. Jo.an.

l Ignorare.ſ.vt eccle.bñ.vt nr̄m. m Ipſis.ſ.cōſuetudinib⁹ ⁊ ſtatutis. n Rōnabilia. Vtrū ꝯſuetudo ſit rōnabilis necne reliquēdū eſt iudici: cū nec certa regula tradi poſſet ſꝫm Hoſti.q̄ ħ no.in ſumma. de conſue·§·quid ſit ꝯſuetudo.ᷣ.ꝯſuetudo eſt vſus.⁊ bñ dicit rōnabilia:q2 ħ ſolū qō rōnabile eſt defēdit eccl'ia. xxiiij di.c.vl.⁊.lxxx[.]di.ſi q̄ ſine.de rōnabili aūt cōſuetudine pone exēpla.ſ.de cōſue.c.iij.⁊.iiij.ſ.de ꝯſue.cū dilectus ⁊ facit qō dicā.ſ.de elec.ex eo qō in fi. o Expreſſe.ſ. de cōſue.c.j.et.ij.de elec.q2 ſepe.⁊.c.cū nō deceat.in q̄b⁹ reuocāṫ etiā p̄uilegia ⁊ ſtatuta de cle.nō reſi.c.vno.ſ.de cenſi.q̄ʒq̄ʒ.de peni.⁊ re.c.ij.de biga.c.vno.de ca.mo.ca. vno.cū ſi. q̄ oia nō videnṫ cōpetētia exempla cū illa nō eſſent rōnabilia: qō verū pōt dici hodie: q2 iuo reſiſtit. habes exempla hodie circa conſuetudines de eta.⁊ q̄li. vt hi q̄ in fi.in Cle.cū ſuis cōcor. p Derogare.ſ.ff.

De ꝯſuetu. rationabili vel ne.

de ſepul.vio.l.iij.§.diuus. Solu.illa lex multis modis
intelligit̄:vt ibi no.⁊.ff.de legi.l.de q̄bus. ſed inq̄ztū di
cere videt̄ ꝙ cōſuetudo vel ſtatutū p̄cedens legē tollat̄
a lege:dici pōt h̄ verū cū ꝑnceps intendit: vt no.Ber.
ſe intelligere illam legem.ſ̄.de fi.inſtrumē. paſtoralis.
in glo.j.in fi.que
ſolutio approba/
tur per hanc de/
cre. reprobat̄ au
tē h̄ opi. Hoſti.
q̄ ꝯ hunc tex.no.
in ſū.de cōſue.§.
ꝙ de ꝟtute.ꝟ.ſed
ſpeciale ē.
Vſuiarum
Diuiſio Due ptes.Scda
ibi:Statuto.In
primo ponit di/
ctuȝ cui determi/
nationem ſubdit
ibi:Dum tamen
In ſecūda ſoluit
dubium ⁊ rōneȝ
ſubdit ibi:Cū ex
Hec decre.edita
fuit ad declarati
onem decre.de ſenten.excom.a nobis.j. ⁊ eius quod ibi
no.Io.an. a ❡ Animarum.Ad idem de iureiurañ.c.
j.⁊ de ſepul.c.j. b ❡ Sententijs.Que ligant animam
vt locum habeat ꝓxima ratio: ſed idem in alijs ſenten/
tijs que penas temporales inferunt. per.l.ff. de decre.
ab or.fa.l.vlti. vbi habes ꝙ municipali ſtatuto non li/
gatur ignorans:ſed ſciens tm̄.ad hoc.C.de teſta.l.iube
mus in fi. ⁊ pt̄ dici ꝙ in h̄ ꝓuidet̄ aīabꝫ ſalrē ꝓpter pec
catū inobediētie qḋ eſt maximū.viij.q.j.ſciendū.vel de
his dixit:qꝛ de alijs nō erat dubiū ꝑ dictā legē.
c ❡ Statuta.De generalibꝫ ꝗ ſtatutis canonū vel legū
nō loq̄t̄:q̄ ab oībꝰ ſciri ⁊ cuſtodiri debēt.⁊.ſ̄.de ꝯſti.c.j
Ignorātia d ❡ Ordinarioꝝ.Qui dicāt̄ ordinarij.no.Gof.⁊ Ber.
ſ̄.de of.or.cū ab eccl'iaꝝ. e ❡ Ignorātes.Cōtrariū no.
Ber.in pre.decre.a nobis. ⁊ mouebat̄ ex eo: qꝛ incide/
bat in factū iā dānatū:⁊ qꝛ in culpa fuit rē ꝓhibitā faci
endo: ⁊ q̄rere debuerat. ſicut etiā vbi culpa p̄cedit non
excuſat merꝰ.ff.qḋ me.cā.ſi mulier. f ❡ Supina.Que
eſt iḡrare qḋ oēs ſciūt.de poſtul.p̄la.c.j.de cle.ex.mini.
aplice. Iḡrātia ꝗ alia facti:alia iuris. ſi iuris:aut cōis
aut ſingularis. ſtatutū eni ep̄i ius facit inter ſubditos:
quod tñ non ligat ꝓbabiliter ignorantes vt hic.
g ❡ Statuto. No.ep̄m poſſe facere ſtatuta:ad idē.ſ̄.
ꝓxi.rñ.ſ̄.de ma.⁊ obe.ſi q̄s venerit.⁊ legatꝰ in ꝓuincia
ſua.ſ̄.de offi.le.c. vl.et ſunt talia ſtatuta perpetua etiā
poſt obitū vel receſſū:vt ibi. h ❡ Cōmiſerint.Cōtra.ꝭ.
de ſen.excō.romana.§.caueāt.vbi dicit̄ ꝙ ꝓ futuri deli
ctis excōicatio ferri nō debet. Sol̄.aliud eſt ferre in ali
quē excōicationis ſn̄iam ꝓ futuro delicto:vt ſi dicat ex
cōico te ſi tale q̄d feceris qḋ ibi ꝓhibet̄. aliud ſtatutum
generale facere excōicationē fulminās: qḋ hic ꝑmittit̄:
vt.ſ̄.de ſen.excō.a nobis.j. vel licȝ ibi ꝓhibeat̄ ferri:tñ
lata tenet:vt ibi no.Ber. vel ſi dicat̄ ꝙ iſtud commiſe/
rint preteritū nullum ꝯtrarium:quod prius dixi tene:⁊
Furtum quid ſit adde qḋ ibi dicā. i ❡ Furtū.Qḋ eſt ꝯtrectatio rei alie
ne inuit. dño: fraudulosa:et aio lucrandi.inſti.de ob.q̄
ex quaſi deli.in prin.⁊.§.furtum aūt.⁊.§.placuit ⁊ pro
hibitū etiā in decalogo.xiiij.q.v.penale. ⁊ in ſcda ꝓhi/
bitione obtinet quartum locum:quod dic vt no.xxxij.q
vij.quid in oibus. k ❡ Diocesim. In qua totā iuriſdi
dictionē habet ordinariā:⁊ in q̄libet ipſius loco:nō exē/

statuta ordinariorum non li/
gant probabiliter ignoran/
tes. Scdm ꝙ ſtatutum epi/
ſcopi extra ſuaȝ dioceſim ſub
ditum non ligat. Io.an.ca.I

a Ut animaruȝ periculis
b obuietur: ſententijs ꝑ
c d ſtatuta quorumcunqȝ ordina/
riorum prolatis:ligari nolu/
e mus ignorantes. Dum tamē
eorum ignorantia craſſa non
f g fuerit aut ſupina. ❡ Statu/
to epiſcopi quo in om̄es qui
h furtum commiſerint excōmu
nicationis ſentētia ꝓmulga
i tur:ſubditi eius furtuȝ extra
k ipſius dioce.cōmittentes mi/
nime ligari noſcuntur. Cum
l m extra territorium ius dicenti
n non pareatur impune. De re
ſcriptis. Gregorius nonus.
Reſcriptū impetratum ab ex
cōicato eſt ip̄o iure nullū ⁊ in
de ſecutum: niſi in cām excōi
cationis vel appel/
lationis.h.d. ca.I

o p q Ipſo iure reſcriptum
vel proceſſus per ip/

pro pōt ꝓ tribunali ſedere.ꝭ.de offi.ordi.cum ep̄s.
l ❡ Cum extra. Ratio.⁊ no.de oibus rationem redden Omnib' rō
dam:quod dic vt.ſ̄.de reſcrip.ſi qñ. m ❡ Territoriū. reddēda ē
ſuum.ſ̄.de offi.leg.nouit.ff.de iuriſdi.om.iu.l.vlt.⁊ eſt
territorium vniuerſitas agrorum intra fines cuiuſqȝ ci/
uitatis qḋ ab eo
dictum quidam
aiūt ꝙ magiſtra
tus eius loci in/
tra eos fines ter
rēdi.i. ſubmouē/
di ius hñt.ff. de
ver.ſig.pupillus
.§.territoriū.
n ❡ Impune.i.
ſine pena : id eſt
nō parens ex eo
penā non patit̄.
Ipſo iure
❡ Po/ Diuiſio
nit dictū
a quo du
os caſus excipit
ibi:Cꝫ. Ioh. an.
o ❡ Ipſo iure:
Ergo ſine exce/
ptionis ope:⁊ ſic falſam puto opi.Lan.⁊ Innocen.no.
ſ̄.de offi. de lega. prudentiam .§. ſexta. et Ber. Com/
poſ.no.ſ̄.eo.c.ſup l'ris.in glo.hic q̄rit̄. ⁊ Guil.du.no
in ſpe.titu.de reſcripti.preſentatione.§.rōne aūt impe/
trātis.ver.q̄d de ꝓceſſu.qui oēs dixerunt ꝙ ꝓceſſus ha
bitus ꝑ l'ras impetratas ab excōmunicato valet:ſi non
opponat̄ exceptio:⁊ h̄ dico territus cū ſupradicti omēs
excepto Lan.hanc viderint decre.vnde vel non ponde
rauerunt hoc verbum ipſo iure poſitū in principio hic:
vel hanc decre.putauerunt eſſe correctā ꝑ decre.pia.qḋ
non credo:cū pars illa q̄ correcta eſt remota fuerit:vt.ꝭ.
dicam. p ❡ Reſcriptum.ſ̄.eo.dilectus filius abbas.
⁊ ſatis hic puto terminatam queſtionē qua queri ſolet
vtrum reus actorem quē excipiendo contra reſcriptū ⁊
perſonam repulit excōmunicationis vigore coram ipſo
delegato reconuenire poſſit:et patet ꝙ non.ſi eni nullū
eſt reſcriptum et cōuentio eſt principale: recōuentio ac
ceſſorium:ſublato principali et acceſſorium .ꝭ. de regu.
iur.acceſſorium.cum ſuis concor. Item cauſa conuenti/
onis et reconuentionis ſimul ſunt tractande.ſ̄. de mu.
pe.c.j.de ordi.cog.cū dilectus.quod hic eſſe non poſſet.
Item conuentio eſt expreſſum recōuentio tacitum.ſub
lato igit̄ expreſſo:⁊ tacitum eſt ſublatum.C. ſi reus vel
accu.mor.fu.l.vlti.⁊ facit qḋ no.de cle.coniu. qḋ ad te.
⁊ hoc tenuit Lan. Bar.brix.in queſtiōe veneriali.xxx.
que incipit:actor conueniebat reum. q ❡ Proceſſus.
Nunquid ergo correcta eſt decre.pia.ꝭ.de excep.vbi di/ Queſtio
citur ꝙ proceſſus habitus cum excōmunicato tenet do
nec opponatur exceptio: ⁊ poſtmodum ip̄o abſoluto re
aſſumatur cauſa in eodem ſtatu? Sol̄. non eſt correcta
imo potius corrigeretur iſta per illam: cuȝ illa ſit poſte
rior.eſt enim Inno.iiij.ſed hec Grego.ix.ſ̄.ti.proxi.c.
j.ſed neutra per alteram corrigitur: ſed in diuerſis caſi
bus loquunt̄. Nō igit̄ ꝓmo falſam eſſe opini.moderno
rum quā Ber. in decre.pia.in glo. ſed mirum.⁊ in pre.
decre.dilectus in glo. hic videtur:et in decre. de offi.de
le.prudentiam.in glo. ſic videtur. et in glo. ſecus eſſet.
in quibus dixit reſcriptum ab excommunicato impetra
tum valere poſt ſuam abſolutionem : et vera eſt ipſius
opi.antiqua:vt per predictas glo.apparet. et de cra.et
q̄li.cū bone.⁊ de cle.ex.mi.ꝓpoſuit. Circa hanc igit̄ ma

ſum habitus non valeat: ſi
ab excõmunicato ſuper alio.
Quam excommunicationis
vel appellationis articulo fu
it impetratum. Innocẽtius
tertius in concilio lugduneñ.

Per clauſulam quidam alij
pñt ſoli q̃ttuor ꝯueniri: quo/
rũ noĩa in primo citatorio ex
primantur: ne variationi ſit
locus. Jo. an. ca. II

Cum in multis iuris ar
ticulis infinitas reprobetur:
ꝓuide duximus ſtatuendũ:
vt ꝑ illã generalem clauſulã
quidã alij que frequenter in
lr̃is nr̃is inſeritur: vltra tres
vl' q̃ttuor ĩ iudiciũ nõ trahãť.

tertiam ſic diſtingue: aut excõicatus maiori agit coram
delegato: aut corã ordinario. In primo caſu ſubdiſtin/
gue: q: aut erat excõicatus tp̃e impetrati reſcripti: aut
poſtea fuit excõicatus. In p̃mo caſu ſubdiſtinctiõis ha
bet locũ hec decre. vt ſcz nõ valeat reſcriptum nec ꝓceſ
ſus ꝑ ip̃m. habi/
tus: niſi impetra
tũ fuerit ſuꝑ cau
ſa excõicationis
vel appellatiõis
vt hic, ⁊ i ꝯcor. ſu
perius allegatiſ.
In ſcđo caſu ſcz
qñ poſt impetra
tionẽ excõicatus
fuit: locuz habet
decre. pia. ⁊ đ of.
dele. prudentiaz
·§· ſexta. Si agit
coraz ordinario:
tunc tria tp̃a diſtingue. ſm vetera iura nõ tenebat pro
ceſſus cũ ip̃o habitus. s̃. de excep. exceptionẽ. al's nõ vi
deo q̃re ibi fieret ꝯdemnatio expenſarũ ſi tenuiſſet ꝓceſ
ſus: vt ibi etiam nõ. poſtmodum ſtatuit ibi Greg. in de
ciſa hui⁹ decre. ꝙ teneret ꝓceſſus habitus cũ excõicato
ſi reus eũ ſciẽter admiſit. al's nõ. ſm moderna ꝟo iura
tenet ꝓceſſus: et locũ habet decre. pia. ⁊ ſic nec corrigiť
nec corrigit. Si querať q̃ ſit rõ diuerſi iuris: et dicať ꝙ
excõicat⁹ impetrãs peccauit ſe ingerẽdo cõioni hoĩum:
nõ valet hec reſpõſio: cũ eadẽ rõ ſit in ordinario. Si di
cať ꝙ hec ſit rõ: q: reſcriptũ impetratuz fuit tali verita
te tacita: q̃ exp̃ſſa lr̃as nõ habuiſſet: non valet etiã hec
reſpõſio: q: tũc reſcriptũ habet elidi exceptiõis ope non
ip̃o iure. s̃. eo. ſuꝑ lr̃is. ⁊ h̃ nõ. Ber. s̃. eo. ad audientiã.
ij. vnde ſatis mirandũ videť ꝙ ſi ago coram ordinario
tenet ꝓceſſus: ⁊ ſi ab eo impetro delegatũ: nec reſcriptũ
valeat: nec ꝓceſſus ſed põt eſſe rõ: q: iuriſdictio delega
ta ſumit initium ex ꝑſona agentis ⁊ impetrãtis: ⁊ ideo
cũ vitioſuz fuerit p̃ncipiũ. j. q. j. p̃ncipatus. nec reſcp̃tũ
valeat nec ꝓceſſus. ordinaria autẽ iuriſdictio ab actore
agẽtes nõ incipit: ⁊ ideo ibi ſec⁹. Itẽ iuriſdictio ordina
ria fauorabilis: extraordinaria odioſa: vt. s̃. eo. ad hoc.
Itẽ qñ ꝓcediť coraz ordinario vel delegato impetrato
ante excõicationẽ eſt in aliquo q̃d imputeť reo: q̃ de ex/
cõicatione debebat excipe ſi ſciebat: al's inueſtigare de/
bebat: ſed vt plurimũ delegatũ impetrat actor abſente
reo: ⁊ ideo nõ valet impetratio nec ꝓceſſus habitus ip̃i
us impetrationis vigore: vt hic. his ergo rõnibus: ⁊ ex/
cõmunicati odio ſp̃eale dicať ꝙ in h̃ caſu ꝟitas ſuppreſ
ſa ip̃o iure vitiet reſcriptũ ⁊ ꝓceſſum habitũ per illud.
a Excõmunicato. Maiori excõicatione: vt. s̃. de ex
Queſtio cep. a nobis: ⁊. j̃. e. c. pia. b Alio. Quid ſit excõicatus
impetrat lr̃as inq̃ſitionis: nõ Gof. de of. deleg. pruden/
tiam. in glo. colligiť ꝙ bene valent lr̃e: ⁊ h̃ ideo quia fa/
ma ibi habetur accuſatoris loco: vt. s̃. de accu. qualiter.
⁊ licz ꝓmouens ineptus appareat: nihilomin⁹ valet re
ſcriptum ⁊ ꝓcedeť per illud de accu. cum oporteat. vbi
idem tenet Inno. et Hoſti. ad hoc quando excõicatus
ſolũ miniſteriũ prebuit nec noĩatus fuit in lr̃is. Idem
Guil. in ſpe. de inqui. §. j. ver. quid ſi in littera. allegat
Inno. ⁊ Hoſti. C. de preci. impe. offe. l. j. et. l. vniuerſis.
et. ff. de inof. teſta. poſthumus §. j. et. l. ſi pars §. vl. non
enim refert ſm eos a quo ⁊ quo tempore fuerit nuncia/
tum. ff. de peti. per. l. itemveniunt §. a quo. ⁊. ff. de euic.
ſi rem §. vlti. per hanc litteram credo contrarium: cũ in
odium excõmunicati ſit hoc inductum ꝙ nulle lr̃e va/
leant niſi hic contente: nec puto tutum a littera recede/
re: ⁊ ad hoc optime facit: quia ſi excõmunicatus ꝓ alio
lr̃as impetrat ad agendum non valent. s̃. de ꝓba. poſt
ceſſionem. ⁊ bene refert interdum per quem preces offe
rantur. j̃. de here. ca. ij. §. iij. ad decre. cũ oporteat. Rñde
vt ibi non. ſm Jo. in glo. penul. preterea non eſt inimi
cus ita perſona/
ꝓhibita ab impe
trando ſicut ex/
communicatus.
vnde agit ꝓ ſua
iniuria qđ nõ fa/
cit excõmunica/
tus: de iudi. intel
lexim⁹. iiij. q. vj.
omnibus.
c Excõmuni/
cationis. s̃. đ ſen
ten. excõ. cum ꝓ
cauſa. d Ap
pellationis. s̃. de
excep. cum inter. ⁊. c. ſignificauerunt. ⁊. c. vlti.
e Impetratum. Et ſic inſpiciť tẽpus date vel impe/
trationis. ad idem. s̃. eo. cam te. ⁊. j̃. eo. tibi qui. de p̃bẽ.
cum cui. ſequebať autẽ olim hic in fi. talis lr̃a ꝙ coram
eo actum eſt coram ordinario ſimiliter irritum eſt cen/
ſendũ: niſi forſitan qui ꝯuenitur ſcienter admiſiſſet eun
dem remota fuit: quia reuocata ꝑ decre. pia: vt dixi. s̃.
in glo. nunquid ergo. Joh. an.
Cum in multis. Duo ſunt dicta. Quorum pri/ Diuiſio
mũ cauſam p̃mittit. Scđm ſubmittit ibi: Quorũ Joh.
an. f Multis. Exemplifica. s̃. de reli. do. c. vlti. ⁊. j̃.
eo. ti. religionũ. s̃. de teſti. cũ cauſam. ⁊. c. ſignificauerũt
ff. de teſt. l. j. in fi. Itẽ in relictis ꝓ redẽptiõe captiuorũ
reſtringiť infinitas. C. de ſacroſan. ecc. vt inter diuinũ.
itẽ reſtringiť ſeueritas cũ multitudo peccauit. de cleri.
excom. mini. latores. cum ſi. Itẽ non onerať heres in in
finitum fideicõmiſſum ſoluere. ff. de leg. iij. fideicõmiſ/
ſa §. ſi quis decem. Item non valet ꝓmiſſio ne vlla ex/
ceptio deſerti iudicij obijciatur: puta promitto ꝙ ſi per
caſum fortuitum impeditus fuero ꝙ cõparere non poſ/
ſim non obijciam de caſu. ff. ſi quis cau. l. ſed et ſi quis
§. queſitum. Item in ſtipulatione damni infecti nõ de
bet quis eſſe in infinituz obligatus. ff. de dam. infec. l. q̃
bona §. vlti. Itẽ legatum quod nõ põt ſciri ex teſtamẽ/
to: puta lego centũ ei quẽ mihi titius noĩauerit: non va
let. ff. de iu. fiſ. l. ita fidei. et merito reprobať infinitas:
q: multitudo eſt canonibus inimica. s̃. de p̃ben. quia in
tm̃. ⁊ oneroſa nil habet honeſti. in autẽ. de referẽ. ad fi.
col. ij. ⁊ de hoc habes plures concord. de eta. et quali. c.
penul. g Prouide. Quia per generalitatem iſtam
derogabatur iuriſdictioni ordinarie cui per hanc cõſti
tutionem ꝓuidetur. h Per generalem clauſulam.
preter expreſſos enim poterunt quattuor conueniri.
i Quidam alij. s̃. eo. paſtoralis. et. c. Rodulphus. et
idem intelligo de qualibet conſi. clauſula: vt ſi dicatur
titius ⁊ nõnulli homines ciuitatis bonoñ. vel ſi. modo.
Item ſi dicatur homines talis loci. nam aut conueniet
eos vt vniuerſitatẽ: et tunc omnes habentur loco vni/
us aut vt ſingulos: ⁊ tunc ſolos quattuor preter expreſ
ſos poterit conuenire: vt hic ſm Inno. k l Frequen/
ter. Et ideo ꝓuidendum fuit. ff. de legi. nam ad ea. ⁊. j̃.
de reſti. ſpoli. frequens. hodie autem hec clauſula non
eſt in vſu. l In litteris noſtris. Quid de litteris epi Queſtio
ſcoporum: dic ſm Hoſti. ꝙ non extenditur ad illas. ad
hoc. xxv. diſ. qualis. m Vel quattuor. Olim trahe/
bantur. xl. ar. de teſti. cum cauſam. ⁊. c. ſignificauerunt.
⁊ de cleri. excõ. mini. latores. Si queratur que ſit ratio

a ¶ Quoꝝ noīa in ꝑmo cita/
b torio exprimat impetrator:ne
c locus fraudi forſitā relinqua
d tur: ſi circa ea poſſit libere
e
f variari. Idem in eodez. Si
actor contra reū ſuper pluri/
bus ꝑſonatibus litteras īpe
trat ad diuerſos nō valēt lit/
tere nec ꝓceſſus earum. ⁊ reo
ɔdēnabit in expēſis ⁊ idem
in reo ɔueniēte vel recōueniē
te actorem eodē durāte iudi/
cio. h. d. Jo. an. ca. III
g Diſpēdia litiū equitatis
h compendio volētes qua poſ/
ſumus induſtria coartare: ſta
i tutū fe. re. greg. pape. ix. ꝑde.
k no. ſuꝑ hoc editū amplian/
l tes. ¶ Decernimus: vt ſi q̇s
contra alium plures ꝑſona/
les mouere voluerit queſtio/
nes: non ad diuerſos iudices
m ſed ad eoſdem ſuꝑ omnibus
n huiuſmōi queſtionibus lr̄as
o
p ſtudeat impetrare. Qui ve/
q ro contrariū fecerit: omni cō
modo careat lr̄aꝝ: nec ꝓceſ/
r ſus habit⁹ valeat ꝑ eaſdē: ali/

quare reſtricta fuit ad quattuor: dic ꝙ arbitraria: quia
eq̄ potuit reſtringi ad plus ⁊ ad minus. poſſet reddi ſi/
militudinaria quam habes. s̄. de conſang. ⁊ affi. nō de/
bet. Dico tamen ſm Bern̄. ꝙ ſuper re indiuiſibili puta
iudicio cōmuni diuidundo fami. her. ⁊ ſi poſſunt per ge
neralem clauſu/
lam vltra quat/
tuor euocari ad
iudicium. Item
omnes vltra il/
los quattuor qui
ius habent in re
poſſunt agere vł
defendere ꝓ ſuo
iure corā illo iu/
dice. Arg. s̄. de re
iudi. cū ſuꝑ. s̄. de
offi. dele. ſuꝑ eo.
Ar. j. de elec. c. j.
a ¶ Quoꝝ. Scʒ
illorum quos in/
tendit ɔuenire ꝑ
clauſulam. ⁊ de/
bet expreſſio in
actis ſcribi: de ꝓ
ba. quoniam contra. ⁊ dixerūt quidā ſcʒ Inno. ꝙ in q̄/
libet citatione illoꝝ debeant oīa noīa exꝑmi: ſatis pōt
dici ꝙ ſufficit exꝑmi in citatione eius qui primo citat̄
⁊ ſcribant̄ in act᷑: vt. s̄. dixi ſm Hoſtien̄. vel ſm Bar.
ſatis eſt ꝙ ſcribant̄ in actis licet in ꝑmo citatorio non
ſcribant̄: q᷑ iam ceſſat variatio: qđ ſatis credo: q̄ſi hec
lr̄a dicere velit ꝙ anteq̄ȝ fiat citatio nomina exꝑmēda
ſunt illoꝝ quattuor: ⁊ credo tutius ꝙ fiat hec expreſſio
in prima citatione que fit auctoritate reſcripti: etiam ſi
fiat de expreſſis in eo. licet alij contradicētes ꝙ ſufficit
ꝙ fiat in ꝑma citatiōe alterius illoꝝ quattuor: ſed ſm
Queſtio hoc nō eſt plene fraudibus ꝓuiſuȝ. Et ſi q̄rat̄ an de nō
exꝑſſis conuenire poſſit ꝑuſq̄ȝ cōueniat exꝑſſum: eſt di
cendū ꝙ ſic: q᷑ donare liberare ⁊ remittere pōt niſi for/
te in fraude exꝑſſiſſet ſm formā decre. s̄. e. ſedes. ⁊ h̄ te/
net Bar. in q̄ſtiōe veneriali q̄ incipit: Aliquis imperra
uit. ſed pone quattuor exꝑſſit: poſtea mutat vnam ex
ꝑſonis. vel neminem exꝑſſit: poſtea alterū cōuenit: ni/
hil excipit̄. querit̄ an valeat iudictū: ⁊ videt̄ ꝙ ſic: quia
hec exceptio dilatoria eſt vt dici conſueuit de exceptio/
nibus duaꝝ dietarū. s̄. eo. nōnulli. Itē q᷑ multa fieri ꝓ
hibent̄ ⁊c̄. de regu. ad apoſtolicā. ɔtriū dico ſm Bern̄.
q᷑ ſi noīa in primo citatorio vel ī actis fuerūt exꝑſſa tē/
pore debito: ꝑinde eſt ac ſi in reſcripto fuiſſent exꝑſſa: ſi
nō fuerūt exꝑſſa tēꝑe debito: ꝑinde eſt ac ſi non fuiſſet
ibi clauſula. vnde cū reſcripta non extendant̄ ad alias
res vel ꝑſonas. de offi. dele. p. ⁊. g. dico ꝙ etiā ſi nō excl
ꝑlat̄ nō valet iudiciū. b ¶ Nomia. Et cognominia:
vel certas circūlocutiōes. s̄. de teſti. licet ex quadā. ⁊. ff.
ſi cer. pe. l. certū. vt euitet̄ equiuocatio. s̄. eo. ſignificāte.
⁊. c. q᷑ nōnulli. Jo. c ¶ Fraudi. Cui occurrēdū ē. j. d re
nuncia. c. ij. cū ſi. d ¶ Ea. ſ. nomia. e ¶ Poſſit. Im/
petrator. f ¶ Variari. No. variatione ⁊ incōſtantiā
reprobari. alibi ꝑmittit̄: qđ dic vt plene dixi. j. de regu.
iur. qđ ſemel. ⁊ no. ꝑ hāc lr̄aȝ: ꝙ ꝑ lr̄as generales ad ob
tinenda beneficia: ex quo aliquid ſpecificauit ſine prote/
ſtatione ſi ſuccumbat ad aliud traſire nō poterit: q᷑ ꝑ/
inde eſt ac ſi in reſcripto fuiſſet exꝑſſum illud bn̄ficium
quod optauit. j. de ɔceſ. ꝑben. q᷑ cunctis. quod ſane in/
telligas ſm id quod habes. eo. ti. ne captande. Jo. an.
Diuiſio g Diſpendia. ¶ Diuidit̄ in duas ꝑtes. In ꝑma po/
nit̄ cā ɔſtitutiōis. In ſcđa ibi: Decernimus. ipſa
ɔſtitutio: in qua duo facit. Nam ꝑmo ꝓuidet de acto/
re: ⁊ contrafacienti triplicem penam imponit. Secūdo
ibi: Reus quoq̄ȝ. ꝓuidet de reo in quo vnum caſum ex/
cipiens predictam penam repetit Jo. an. g ¶ Diſpen
dia. Vocatur autem diſpendium longum ⁊ inutile: cō/ Diſpēdiū Cōpēdiū
pendium autem
breue ⁊ vtile. ad
idem de accu. q̄li
ter ⁊ qn̄. ij. ad fi.
Jo. an.
h ¶ Qua poſſu/
mus. Ad idē. s̄.
in ꝓemio huius
libri: ⁊ h̄ ſufficit.
xliij. di. epheſijs.
xlvij. di. c. vlti.
i ¶ Gregorij pa
pe. Hec eſt vera
lr̄a: ⁊ loquit̄ đ de
ci. s̄. eo. ti. c. vl. q̇
dā oli habebant
Inno. papā. iij.
⁊ male Jo. an.
k ¶ Amplīātes
Ampliauit in eo
ꝙ ſtatuit ꝙ proceſſus non valeat: ⁊ in eo ꝙ ſtatuit de
reo. nam hec in decre. q᷑ nonnulli. exꝑſſa non fuerant.
l ¶ Perſonales. q̄ſi ſecus in realibus. xxv di. q̄lis. ff. de
iudi. cū ꝑtor. ⁊ pōt eē rō diuerſitatis: q᷑ ꝑſonales alteri/
us nature ſunt q̄ȝ reales: ⁊ facilius expediunt̄: q᷑ ſepi⁹
fit inde inſtrumentū vel ſcriptura. Argu. ff. de eden. l. ſi
legatū. ⁊ cōit̄ ꝑue ſunt ꝑſonales q̄ſtiōes. reales ꝟo ma/
gne. Itē in vna petitiōe ꝓ pluribꝫ ꝑſonalibꝫ actiōibus
agere pōt cuiuſlibet aſſignata cā. C. de anna. excep. ſi ex
multis. s̄. de libel. obla. c. vlt. ſm Ber. verior eſt rō ſm
modernos: q̄re aliud in ꝑſonalibꝫ aliud in realibus: q᷑
due diete q̄ olim dabant̄ ꝑ decre. s̄. eo. nōnulli. vel vna
q̄ dat̄ hodie ꝑ decre. j. eo. ſtatutū. ſeruata ipius modera
tiōe cōputant̄ a finibus dioceſis vbi ſita ē res qn̄ agit̄
reali. s̄. eo. dilectus. ij. ɔtingeret ḡ ꝙ q̇s nō poſſit ɔueni
ri ſuꝑ pluribus realibus corā eodē iudice: cū res eſſent
adinuicē remote: ſʒ in ꝑſonalibꝫ cōputant̄ a finibꝫ dioc̄.
vbi hʒ domiciliū. vn̄ ſuꝑ oibꝫ ad vnū iudicē cōmodius
īpetrant̄: ⁊ ideo in iſtis aliud q̄ȝ in illis: ſed forte iſta rō
ceſſat hodie ꝑ decre. j. eo. ſtatutū. ⁊ dic vt ibi dixi in. §.
cū ꝟo. in glo. oliȝ dicebamus. m ¶ Suꝑ oibus. Sʒ ſi
reus appellauerit ſuꝑ vna ꝑſonali: iudex nō poterit ꝓ/
cedere in alia ꝑma non finita: cū ſuſpectus ſit illi. s̄. de
ap. ad hec. ſi in vna ḡ non eſt cōmodius agere ſub vno
q̄ȝ ſub diuerſis: ⁊ ſic dānoſa videt̄ cōſtitutio hec acto/
ri. ſʒ pōt dici ſm Ber. ꝙ iniq̇tas iudic᷑ q̇ ꝓperā ꝓceſſit
nō facit ꝙ reus ꝓpter h̄ corā alio iudice poſſit trahi ⁊ ſi
bi īputet q̇ taleȝ obtinuit iudicē: ⁊ expectet actor donec
appellatōis cā ſit finita: q̄ ſi ꝓnūciata fuerit iuſta actor
poſtmodū ſtudeat aliū iudicē īpetrare: al's ſi fuerit iiu/
ſta ꝓcedet in alijs. ⁊ idē videt̄ đ alijs īpedimēt᷑ re n̄ ite
gra Jo. n ¶ Queſtiōibꝫ. ⁊ ſic ad eoſdē ⁊ n̄ ad diuerſos
dʒ lr̄as īpetrare. etiā vna lite finita ſm Ber. lʒ q̇dā ɔdi
cētes ꝙ hec ɔſtitutō ⁊ illa q᷑ nōnulli: itelligūt̄ qn̄ actor
trahit reū ad diuerſos iudices: vł vna pēdēte corā vno.
o ¶ Impetrare. Quid ſi coram delegato ɔuenier ſuꝑ
vna: corā ordinario ſuꝑ alia: de h̄. s̄. eo. c. vl. in glo. ſec⁹.
p ¶ Fecerit. Cū effectu vtendo. ſ. pluribus lr̄is: quia ſi
vnicis tm̄ vteret̄ bene valebit ꝓceſſus habitus per eaſ
dem ſm Innocē. Jo. an. q ¶ Omni. Alias omnium.
r ¶ Valeat ꝑ eaſdem. In hoc ampliauit ſtatutum: q᷑
nōnulli. ſʒ pone ꝓceſſum fuit corā diuerſis iudicibus ⁊